

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 146. — ŠTEV. 146.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 23, 1922. — PETEK, 23. JUNIJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

BELA ZASTAVA USTAVILA BITKO PRI ROVU

SKUPINA NEUNIJSKIH PREMAGARJEV V ODPRTEM ROVU JE BILA IZPOSTAVLJENA MOČNEMU OGNJU. — ŠTEVILO MRTVIH NI ZNANO. — OBLASTI ZAENKRAT ŠE NISO PROSILE ZA VOJAŠKO POMOČ. — KOLIKO SKEBOV JE PADLO, SE ŠE NE VE.

Herrin, Ill., 22. junija. — Dva unijska premogarja sta bila ubita, za šest nadaljnjih se še ne ve. In več kot dvajset ljudi je bilo ranjenih tekom boja med stavkajočimi unijskimi premogarji ter neunijskimi možmi, zaposlenimi pri Southern Illinois Coal Company. Odrpeli rovi te kompanije se nahaja šest milj istočno od tega kraja. Boj se je pričel pozno večeraj zvečer popoldne ter je ponehal šele, ko je nastopila popolna tema.

Nepotrjena poročila pravijo, da je bilo več kot dvajset ljudi ubitih v boju pri rovskem taborišču tekom neke eksplozije med Carterville in May, v bližini pozorišča izbruhla in tekom nekega napada na tovorni avtomobil, ki je vozil neunijske ljudi v rov. Ta napad se je baje završil v bližini Carbondale. Nemogoče je bilo potrditi ta poročila radi zmede, ki je prevladovala v taborišču.

Joe Pierovie, neki unijski premogar iz Herrina, je umrl v krajevni bolnici zgodaj danes zjutraj, potem ko je bil težko ranjen v boju. Nadaljni mrtvi premogar je Jordan Henderson, tudi iz Herrina, ki je bil ubit tekom streljanja. Njegovo truplo so prevedli k nekemu tukajšnjemu pogrebniku.

Na tisoče stavkajočih premogarjev, med katerimi jih je bilo nekaj obojnih, se je tekom preteklih dni in danes zjutraj napotilo po cestah, vodečih v premogarska taborišča, kjer so unijski premogarji in njih pristasi, v celem približno dva tisoč mož, obkolili rov na temelju premirja z neunijskimi delavci, ki trdijo, da so člani unije parnih kopačev.

Uradniki Williamson okraja, vključno šerifa Thaxtona in okrajnega pravdnika Duty, niso naprosili za nobeno zunanjo pomoč, da napravijo red v okraju, in polkovnik Hunter, pribojnik urada generalnega pribojnika države Illinois, je izjavil, da je po njegovem mnenju najhujše pri kraju. Polkovnik Hunter se nahaja v Marionu ter zasleduje pazno položaj v taborišču, ki je oddaljen no pet milj.

Izjavil je, da je streljanje pojenjalo potni kot sta se obe strani dogovorili glede premirja. Sklenjeno je bilo nadalje, da se bo danes vršila "mirovna konferenca", tekom katere bodo najbrž uradniški unijskih premogarjev naprosili premogarsko komiteto, naj zapre rov ter pošlje proči može, o katerih se glasi, da so bili importirani iz Chicaga.

Southern Illinois rov je bil prvi rov v Illinoisu, ki je obnovil obratovanje po izbruhu stavke dne 1. aprila in to dejstvo je ustvarilo zelo napet položaj med stavkajočimi unijskimi premogarji.

Pozor!

Sorodnike in znance je zopet mogoče dobiti iz starega kraja,

ker je bila dosedanja postava (triprocentna kvota) podaljšana za nadaljnjih dve leti. Dobiti sorodnike in znance iz kraja imajo prednost ameriški državljani in oni, ki imajo prvi papir. Kdor želi dobiti koga iz starega kraja, naj nam piše za pojasnilo; točna in solidna postrežba jamčena.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street : New York

garji. Celi okraj je solidno unijskiziran.

Boj se je pričel po sprejemu neke brzogovorne od John L. Lewis, mednarodnega predsednika U. M. Workers, v kateri se je označilo ljudi, zaposlene v rov kot navadne stavkokaže. Kmalu nato je bil neki tovorni avtomobil, ki je vozil deset skebov na delo v rov, napaden od stavkajočih premogarjev v bližini Carbondale. Eden izmed skupine desetih je ušel nepoškodovan, trije so bili ranjeni ter se nahajajo v neki bolnici v Carbondale, dočim se pogreša ostalih šest, ki so skočili v Big Muddy River ter bili tam izpostavljeni hudemu ognju.

Po tem spopadu je doseglo razburjenje med stavkarji višek. Ljudje se so pričeli zbirati na cestah ter pleniti prodajalne v katerih se prodaja orožje in municijo. S tem novo pridobljenim orožjem so se napotili moše, ki so dobivali neprestano ojačenje iz drugih premogarskih naselbin okraja, proti rovu.

Ko so dospeli do rova, ki je na površju, so ga obkolili in pričeli streljati. Skebi so bili oboježeni ter odgovarjali s strelji izza kupov premoga. Na ta način se je izmenjavalo na tisoče strelcev, dokler ni prišla noč ter sta obe stranki razobesili belo zastavo. Takoj nato je bilo sklenjeno premirje.

Natančno število skebov, ki so padli, ni znano, kajti nikomur ni bil dovoljen vstop v rov, vendar pa se glasi, da je bilo najmanj petnajst neunijskih premogarjev ubitih.

Vsi napori, da se izve za vzrok eksplozije med Carterville in May, so ostali brezuspešni. Glasi se, da so bili pri tem ubiti trije ljudje.

Zadnja poročila pravijo, da bitka še vedno divja ter da je 27 majnarjev mrtvih, dvajset jih pa pogrešajo.

TAFT POČASČEN OD KRALJA

London, Anglija, 22. junija. — Socijalno stališče prejšnjega predsednika Združenih držav je bilo ugotovljeno včeraj od kralja Jurija in kraljice pri sprejemu zveznega vrhovnega sodnika in prejšnjega predsednika Združenih držav, Williama Tafta kot stališče takoj za statusom vladajočih suverenov, kajti bil je sprejet od kraljevega para privatno pol ure pred pričetkom sprejemnih cerimonij.

DVA OBTOŽENA KOT ATENTATORJA.

Columbus, Ga., 22. junija. — Seržant Kimball in Bryant Toole sta bila stavljeni ob okrajne velike porote pod obtožbo na temelju bombardiranja doma tukajšnjega župana Dimona.

Nikdo ni bil poškodovan v sled eksplozije, ki je sledila anonimnim zahtevam, naj župan odstrani mesta upravitelja.

USTRELIL DIVJO MAČKO V KOKOŠNJAKU.

New London, Conn., 22. jun. Kapitan John Fish iz Fishtown se je prebudil ponoči, ko so pričele njegove kokoši na vse pretege kokodajskati. Oborožen s puško ter v spremstvu psa se je napotil proti kokošnjaku ter našel v njem divjo mačko. Ustrelil je žival, a je ni resno poškodoval.

POSLEDICE POŽARA.

Pred kratkim je zgorelo v bližini New Yorka v Arverne, L. I., nad štiristo bungalovov, poletnih stanovanj in hotelov. Povzročena škoda znaša nad \$1000,000. Nad deset tisoč oseb je brez strehe. Slika nam kaže nekatere, ki sta nujno na prostem.

WARD JE IMEL MNOGO LJUBIC

Ward je imel v New Yorku stanovanje, v katero so zahajale ženske. — Žena je bila v Canadi.

K raznim možnim motivom, ki so dovedli milijonarja Warda do tega, da je ustrelil Clarence Petersa, je stopil sedaj še nadaljnji, zelo bičajan motiv, kateremu se pravi — ženska.

Harry Scott, superintendent Finkertonove detektivske agencije, je včeraj objavil, da je dopisal okraj pravdniku Weeks informacije, soglasno s katerimi je imel Walter Ward v preteklem poletju, ko se je mudila njegova žena v družbi njegovih dveh otrok v Canadi, neko stanovanje v New Yorku, v katerem so bile baje ženske vsakdanji gostje.

To stanovanje se je nahajalo na zapadni 120. cesti na vogalu Amsterdam Ave. Kot je izjavil nadalje Scott se je poslužil Ward svojega pravega imena, ko je vzel stanovanje v najem in ko je prišel nato slučaj Warda v liste, je superintendent dotične hiše obvestil nekega v hiši živečega častniškega poročevalca o tem, kakor je slednji obvestil Finkertonov zavod.

Preiskava je nato dokazala, da je vzel Ward v najem dve sobi v apartmnu neke Miss McGregora, tajnice predsednika U. States Steel Corporation in sicer za svoto \$100 na mesec.

Na formularju, katerega mora izpolniti vsak najemnik, je izjavil povsem po pravici, da se piše Ward, da je vojda neke tuvarnice in da stanuje njegova družina začasno v Canadi.

Kot izjavlja Scott je ostal Ward v dotičnem stanovanju do 30. septembra preteklega leta. Hišni uslužbenci so baje povedali Finkertonovim detektivom, da so se številne ženske oglašale pri Wardu in da je bilo videti vsaki dan kak nov obraz. Detektivji trdijo nadalje, da je moral imeti Ward svojega privatnega butlerja, ki mu je prinašal cele kovčke polne žganja in vina. Stanovanje je bilo vedno v velikem neredu in žena superintendenta je dobivala po dvajset dolarjev na mesec, da je čedila to stanovanje.

Ta žena je baje tudi povedala Finkertonovim, da je videla enkrat v stanovanju Warda žensko, ki je bila oblečena le v kinomo. Zapazila je tudi, da ima ženska svetlo-rdeče lase.

Sodnik Mills, eden izmed zagovornikov Warda, je včeraj pri-

MADŽARI MORAJO OBRŽATI RED

Madžarski regent, admiral Horthy, je imel otvorilni nagovor v poslanski zbornici in zahteval red.

Budimpešta, Madžarska, 22. junija. — Prva madžarska narodna zbornica je napravila koledaj razkroju Madžarske in druga mora nadaljevati z rekonstrukcijsko zakonodajo. — Je izjavil danes regent, admiral Horthy tekom nagovora, katerega je imel v kapeli parlamenta na poslanec. Regent je nastopil v gala-uniformi admiralata ter nosil vse svoje rede in odlikovanja, med njimi tudi ona, katerega je dobil od prejšnjega kralja Karola.

Vsi člani opozicije, med njimi tudi socialisti, so bili odsotni, a približno 140 poslancev vladne stranke je burno pozdravljalo regenta. Admiral je prečital svoj nagovor z rokopisa, katerega mu je izročil ministrski predsednik Bethlen.

V poteku svojega nagovora je izjavil admiral:

— Vidimo znamenja, ki kažejo bolj spravljivo stališče velesil glede vseh važnih vprašanj Triantske pogodbe in vlada bo skušala doseči gospodarski sporazum z našimi sosedi, da bo tudi Madžarska vključena v svetovno trgovino. Uspeh pa je mogoče le v slučaju, da vzdržimo red ter delamo vzajemno pri rešitvi dežele, za kar prosim božjega blagoslova.

Vse kaže, da je bil regent vznemirljiv, ko je zapazil odsotnost članov opozicije.

ZOPET S POLNO PARO.

Brocktown, Mass., 22. junija. W. L. Douglas Shoe Company je objavila, da bo pričela v naslednjem tednu zopet s polnim obratovanjem. Dosedaj se je delalo le po tri ali štiri dni na teden.

znal, da imajo Wardovi "družinski skelet ali okostje", ki se bo pokazalo v javnosti le v slučaju, da bi stal mladi Ward v seni električnega stola. Če bi prišla ta družinska skrivnost na dan, — je rekel sodnik, bi postalo vse jasno in predvsem tudi to, zakaj je prišel Ward v roke izkoriščevalcev in izsiljevalcev, ki so dobili od njega najprvo \$30,000 in so pozneje zahtevali še nadaljnjih \$75,000. Ward bi bil v takem slučaju takoj izpuščen. — Je rekel sodnik, — a razkritje bi pomenilo veliko ponižanje za družino in to hoče preprečiti pred vsem obtoženi sam.

DR. SUN JAT SEN JE JETNIK NA KRIŽARKI

Prejšnji predsednik južno-kitajske vlade na krovu križarke. — Dobil bo dovoljenje, da odstopi.

Jukijang, Kitajska, 22. junija. Predsednik v petek zjutraj ter jetnik in izgnanec iz prejšnjega glavnega mesta v torek zvečer, — to je v kratkih besedah zgodovina dr. Sun Jat Sena, do pred par dnevi predsednika Kantonske vlade na Kitajskem. Glasi se, da je bila aretirana tudi njegova žena.

Skozi dva dni so prihajala poročila različne narave glede bivališča dr. Sun Jat Sena in glede njegovih načrtov. Glasilo se je, da se nahaja na krovu neke bojne ladje, namenjene v Šanghaj, da je jetnik na kitajski oboježeni križarki "Hačji" in da čakata na koncentracijo svojih čet, o pomočjo katerih se bo zopet polastil Kantona, katero mesto je zasedel neki severnokitajski general v imenu pekinške vlade.

Danes pa so prišla avtentična sporočila, ki kažejo da je drugi teh novic resnična. Dr. Sun, čeprav jetnik, ni nikakor onečastjen. Provizorična vlada, ustanovljena v Kantonu je v svojem prvem uradnem činu sklenila da naj se mu dovoli resignirati, mesto da bi se ga spodilo iz predsedniškega urada in da naj se mu nudi varnostno spremstvo, da se napoti v inozemstvo ali pa v Peking, kot hoče.

Vse kaže, da se mu bo ukazalo storiti prvo ali drugo in da si bo izbral najbrže prvo. Kljub temu pa je novi kitajski predsednik v Peking pripravljen sprejeti ga v glavnem mestu ter se posvetovati z njim glede sredstev, kako pospešiti združenje cele Kitajske.

ČIN BLAZNEGA.

Albany, Ore., 22. junija. — David F. West, ki je ustrelil šerifa Kendalla in Rev. Roy Healyja včeraj na njegovi renči, je izvršil samomor potem, ko je bil zabarikadiran na njegovem domu iz izvršenja dvojnega umora.

KININ KOT ZDRAVILO PROTI PLJUČNICI.

Spring Lake, N. J., 22. junija. Uporabo kinina pri zdravljenju pljučnice se je zagovarjalo ter obsejalo od govornikov na konvenciji zdravniške družbe v državi New Jersey. Konvencija bo trajala tri dni.

ANTRACITNI PREMAGARJI ZA STAVKO

RAZPOLOŽENJE MED ANTRA CITNIMI PREMAGARJI JE, DA SE IZPREMENI PREKINJENJE OBRATOVANJA V PRAVO STAVKO. — REZULTAT GLASOVANJA BO OBJAVLJEN V PONEDELJEK. — OPUSTITEV STARE METODE.

Hazleton, Pa., 22. junija. — Tajniki treh antracitnih okrajev United Mine Workers, ki zastopajo približno 150,000 mož, so pričeli danes s tabulacijo glasovanja različnih krajevnih unijskih stroškov in tudi raditja, ker se razira splošni plačilni ali mezdni komitej antracitnih premogarjev, da izpremeni sedanje prekinjenje obratovanja v antracitnih premogovnikih v pravo stavko, če bi bilo to potrebno. Uradni rezultat glasovanja bo objavljen na sestanku meznega komiteja, ki se bo vršil v ponedeljek v Wilkesbarre.

Čas za glasovanje, potem tajne ali odprte izjave, je potekel pretekli večer ter se je izjavilo da ves v glavnem stanu, da kažejo poročila različnih krajevnih unijskih stroškov sklep za napoved stavke v antracitnih premogovnikih.

V prejšnjih letih, ko se je pojavila kriza kot je sedaj obstajajoča, po razdoru z delodajalci, ki so zahtevali skrajšanje plač za eno in dvajset odstotkov, je obstajal običaj, da se je vršila tri-distriktna konferenca, ki je napovedala stavko. Ta metoda pa je bila ob sedanji priliki opuščena radi stroškov in tudi raditja, ker se je smatralo, da bo splošni referendum bolj primeren izraz volje pretežne večine članov organizacije.

Unijski voditelji izjavljajo, da bo imel mezdni komitej na temelju tega glasovanja pravico pospešiti prihod končnega gibanja, ki bo povzročilo dolg boj.

NI BIL UMOR, TEMVEČ UNETJE SLEPIČA.

Madrid, Španija, 22. junija. — Soglasno z listom Epoca je bilo ustavljeno postopanje, ki se je pričelo v zvezi s smrtjo nekega Yves Bellefeuille, nekega odličnega mladega Canada. Post mortem preiskava ni razkrila niti strupa, niti tetanus bacilov.

Bellefeuille je umrl pred nekaj meseci v okoliščinah, katere se je smatralo za skrivnostne. Njegovo truplo se je izkopalo v pričetku tega meseca na prošnjo angleškega poslanstva, da se ga preišče. V zvezi s smrtjo Canada se je zaslilo tudi neko dozdnevno poljsko princesinjo, s katero se je baje seznanil v New Yorku.

PREDLOGA GLEDE REGISTRACIJE INOZEMCEV.

Washington, D. C., 22. jun. — Predloga, soglasno s katero bi se morali vsi inozemci vsako leto registrirati, ne bo sprejeta v sedanjem zaslanju kongresa, kot se glasi sedaj.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

VLADA DOŽIVELA PORAZ

London, Anglija, 22. junija. — Vlada je doživela večerj v zbornici lordov poraz. Predlog lorda Islingtona, ki obsoja palestinski mandat, je bil sprejet s 60 glasovi proti 29, čeprav je nadomestjuji minister za zunanje zadeve branil stališče vlade v tem oziru.

Lord Islington je podprl svoj predlog s tem, da je palestinski mandat v nasprotju z razpoloženjem prebivalstva Palestine in da daje zionizmu politično silo v deželi, ki je pretežno neziidovska.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI, ITALIJI in ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo sanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni, čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pad za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron \$ 1.25
400 kron \$ 1.65
500 kron \$ 2.05

1,000 kron \$ 4.00
5,000 kron \$19.50
10,000 kron \$38.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir \$ 3.00
100 lir \$ 5.50
300 lir \$15.90

500 lir \$26.50
1000 lir \$52.00

Za polnjave, ki presegajo znesek dvajsetstotilj aron ali pa dvajsetstotilj dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in neprilakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni onega dne, ko nam doseže poštni denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

En celo leto vnaša list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
En celo leto vnaša list za Evropo	Za pol leta	\$3.50
En celo leto vnaša list za Azijo	Za celoletno	\$7.00
En celo leto vnaša list za Avstralijo	Za celoletno	\$7.00
En celo leto vnaša list za Japonsko	Za celoletno	\$7.00
En celo leto vnaša list za Indijo	Za celoletno	\$7.00
En celo leto vnaša list za Afriko	Za celoletno	\$7.00
En celo leto vnaša list za Oceanijo	Za celoletno	\$7.00
En celo leto vnaša list za vse svetovne delavnice	Za celoletno	\$7.00

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Printed Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisi brez podpisa in besednosti ne na priobčujemo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA

33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2374

NEW YORK CITY

NA ŠTRAJKARJE SO ZVRGLI.

Zaenkrat ne more še nihče izjaviti, kako se je završila tragedija v Herrin, malem premogovnem okraju v južnem delu države Illinois.

Kdo jo je izzval? Kdo je odgovoren za ranjene in mrtve?

Vsa poročila, ki so nam na razpolago, prihajajo iz kapitalističnih virov. Jasno je, da ta poročila niso nepristranska. Pisali so jih ljudje, ki so gledali skozi baronska očala.

Kapitalistično časopisje poroča, da so se štrajkarji obnašali kot barbari: da so kot divjaki plesali pred vhodom v rov; da so streljali kot blazni na skebe; da so morili svoje oborožene in neoborožene nasprotnike, ne meče se za njihove prošnje.

Tozadevna poročila je raznesla časopisna agentura, Associated Press. To poročilo je neresnično, oziroma namenoma ponarejeno.

Najbrže so se uradniki, ojačeni s par stotinami čuvajev, izzivalno obnašali. To dokazuje ugotovilo, da so hoteli skebi z godbo na delo. S to godbo so hoteli izzivati štrajkarje.

In tako se je zgodilo, kar se je moralo zgoditi. Majnariji so bili zadnji dve leti le malo ali nič zaposleni. Zadnja dva meseca ni nihče niti solda zaslužil. Razjarjeno in izstradano premogarsko prebivalstvo je sprejelo izziv.

Štrajkarjem sicer ni zameriti, toda napravili so veliko napako.

Zavrgli so naravnost uzorno disciplino, ki je vladala izza 1. aprila v vseh štrajkarskih vrstah ter dali s tem velekapitalu priliko, da pokliče v boj proti njim milico in zvezne čete.

Kapitalistom so dali priliko, da zlonijo štrajk z vsemi sredstvi, ki so jim na razpolago.

Na podlagi zadnjega odloka najvišjega sodišča, bodo oblasti zahtevale, naj lokalna unija poravnava vso povzročeno škodo.

Nastopili bodo časi, ko bo vsak štrajk že vnaprej postavno prepovedan ter smatran za državno sovražno dejanje.

Boji med premogarji in premogarski baroni v Združenih državah so zahtevali v zadnjih dvajsetih letih več sto žrtev.

Z grozo se spominjamo žensk v Ludlow, Colo., katere so kozaki do smrti mučili.

Z grozo se spominjamo stoterih otrok v Calumetu, katerim so nečloveški morilci hladnokrvno vzeli življenje. V nobenem teh in mnogostevilnih drugih slučajih, pa ni zadela premogarskih baronov zaslužena kazen.

Vseh teh žrtev se moramo spominjati, ko bo začelo v bližnji bodočnosti kapitalistično časopisje svoj bojni ples krog mrtvecev v Herrin, Ill.

Dopis

Hermine, Pa.

Imam, da moramo biti organizirani. Ker sem pozvan oglašiti se na ni, ako hočemo doseči naše pravice. Ker sem pozvan oglašiti se na ni, ako hočemo doseči naše pravice. Ker sem pozvan oglašiti se na ni, ako hočemo doseči naše pravice.

Dopisnik me pozivlja, da naj lani naprej, pa nimajo poguma za mu objavim moje ime. Zakaj pa to in želé, da bi stavka tem prej potrebe moje ime? Ali imaš končala. Ker pri nas vsi stojimo na eni strani, ker ni iz Pennsylvanije brez bojzani na mam nobenih simpatij z njim in dan, da bomo vedeli, kje so tisti, še sploh ne vem, kdaj je bil ome-ki bi radi delali, pa nimajo poguma, da druga klub ni v Hermine. Pišeš, da bi bil dopis iz Penn-Jaz mislim, da je klub št. 69 tudi sylvanije, ki je bil priobčen v Pro-Hermine, in zraven omenjaš še letarec dne 18. lahko brez skrbi angleškega, potentakem so trije, podpisani. Jaz bi se bil tudi brez Pa naj jih bo kolikor hoče, jaz skrbi podpisal pod moj dopis, ako nimam nič proti klubom in tudi pa prvi tega ne stori, mislim, da nisem še nikoli pisal proti delav-tudi drugim ni dolžnost. Prvi ne škri stranki, ker toliko pojma more drugemu očitati strahopet-

Iz Slovenije.

Razne neizgode.

Devetletni Anton Drobnič, sin posestnice iz Grosuplje, je doma pri skakanju padel in si zvil desno roko.

Martin Gruden, dijak, stanujoč na Celovški cesti v Ljubljani, se je pri cepitju drv vsled lastne ne previdnosti močno vsekali v levo roko.

Juro Domboš, 12 let stari sin graščinskega strežaja iz Bistre pri Vrhniki, se je z otroci igral in plezal po kozolcu. Pri tem je padel s kozolca, si zlomil desno roko in se opraskal po hrbtu.

Samomor vrtnarja.

V Kočevju je skočil v reko Rinko tamkajšnji vrtnar Ivan Berk, rodom iz Rogaske Slatine. Berk so mrtvega potegnili iz vode.

Pretep med rudarji.

V Hrastniku so se stekli v rudarski naselbini mladi rudarji. Pri tem je zamahnil Ivane po tovarišu Mrazu s sekuro ter mu razljal gorjo lakt. Ivane so zaprli.

Okradena tobačna trafik.

V trafiko Frana Ruša v Smarju so vlonili desletje neznani storilci ter jo skoraj docela izpraznili. Odneli so za 3500 dinarjev gotovine ter znatno množico tobačnih izdelkov. Škoda znaša približno 20 tisoč kron. O tatovih ni doslej še nobenega sledu.

Sokolska slavnost na Gorenjskem.

Sokolsko društvo Koroška Bela-Javornik je razvilo dne 28. maja svoj društveni prapor. Ta dan je bil jasna manifestacija sokolske misli na Gorenjskem.

Uboj zaradi ženske.

Iz Koprivnice poročajo: Pri nas se je pripetil strašen dogodek. V gostilni Jožefa Vehovčarja so se zelo prijetno zabavali fantje, čeprav ni bila med njimi prav nobena ženska. K nesreči pa je prišla v gostilno Leopoldina Haler s svojim zaljubljenim Francem Cerjakom, s katerim je bila do kake 8. ure zvečer. Tedaj pa je nastal naenkrat prepir med fanti, seveda zaradi Leopoldine. En fant je hotel plesati z njo, kar pa mu Cerjak ni dovolil. Po nastalem prepiru je odšel Cerjak iz gostilne. Leopoldina pa je seveda ostala, si izbrala takoj drugega fanta ter kimala nato v spremstvu Franca Ferlana zapustila gostilno. Ko sta prišla deset minut daleč v gozd, je planil hipoma Cerjak z dolgim nožem na Ferlana ter mu zadal na vratu 15 cm globoko rano. Ferlan se je zgrudil takoj na tla. Leopoldina je ves čas vse mirno gledala, nato pa pomagala Cerjaku zavleči Ferlana na stran, prepričana, da bo Ferlan umrl in da ne bo nihče zvedel za zločin. Toda hudobija se je že drugi dan izkazala, ker je našla namreč Marija Resnik Ferlana še živega in toliko pri moči, da je mogel vse povedati. Ferlana so odpeljali nato v krško bolnico, kjer je vsled prevelike izgube krvi skoraj umrl. Cerjaka in Leopoldino pa odpehali v zapor, kjer sta po kratkem obotavljanju vse priznala.

Most na drž. cesti pri št. Petru

v Sav. dolini je v tako slabem stanju, da se je moral zapreti za promet. Zaradi tega je interpeliral nar. poslanec Drobnič ministra za javna dela, ki bo zahteval od fin. ministra za popravilo mostu kredit dveh milijonov dinarjev.

Bedni socialni položaj slovenskih igralcev.

V "Gledališkem listu" objavlja "Udruženje gledaliških igralcev" v Ljubljani pismo vsem ljubiteljem in obiskovalcem gledališča, v katerem opisuje bedno socialno stanje celokupnega članstva Narodnega gledališča v Ljubljani in zapostavljanje napram tovarišem v Zagrebu in Beogradu, ki prejemajo redno vse zakonite doklade kot drž. nastavljenec, dočim člani ljubljanskega gledališča kljub ponovnim intervencijam pri merodajnih činiteljih doklad še dosedaj niso dobili izplačanih. Pomanjkanje posameznikov je že tako kritično, da sta, ako je prvi med strahopetci Zatorej priporočam dopisniku iz Pennsylvanije, naj drugičkrat pride s pravo sliko na dan, ne pa blati stavarji in dopisnike v listih.

Neupogljiv stavkar.

Nove lekarniške koncesije.

Ministrstvo za narodno zdravje je podelilo lekarniške koncesije: mag. pharm. Lovru Jurše v Podčetrtku, mag. pharm. Ivanu Karneletu v Ljubljani in mag. pharm. Franu Kralju na pa za otvoritev in obratovanje nove javne lekarne v Cerknici pri Rakeku, mag. pharm. Franu Kralju na pa za otvoritev in obratovanje nove javne lekarne v Ljubljani na Gosposvetski cesti.

"Jadranski almanah."

Ljubljanski list "Jutro" najznanja, da izda "Naša založba" v Trstu "Jadranski almanah" za leto 1923. Almanah bo vseboval kulturne, politične, socialne, gospodarske in društvene razprave o življenju naših primorskih bratov. Take knjige Slovenci še nismo imeli. Uredništvo Almanaha je prevzel dr. Alojzij Res.

Zagrebska "Mladost" v Mariboru.

Zagrebsko akademsko pevsko društvo "Mladost", ki je koncertiralo že po Poljski in Češkoslovaški in ki priredi letos koncertno turnejo v London, je priredilo dne 20. maja v Götzovi dvorani v Mariboru vokalni koncert.

Maribor za gladijoče Ruse.

Zbirka za gladijoče v Rusiji, je prinesla eno nedeljo 28,000 K.

Slavje gasilnega društva.

Iz Trbovelj poročajo: V nedeljo 7. maja je bil v Trbovljah v vsakem oziru krasen dan. Veselili se ga nismo samo mi, ampak slavnostno je bila razpoložena tudi vsa narava, ki je iz polnih pljuč dihala sladki vonj duhtevih evetlie. Zarko spomladansko solnce je gledalo na izredno slavje "Gasilnega društva v Trbovljah", ki je ta dan vršilo častno in prijetno dolžnost, da odlikuje svojega 40-letnega člana Frana Kajtno, občinskega tajnika v Trbovljah. Domače društvo in mnogi gostje-gasilci iz okolice so prikorakali dopoldne v velikem sprevodu s tremi praporji in rudniško godbo na četu na glavni trg pred cerkvijo. Kjer je na prostem opravil slovesno maso domači župnik, ki je imel na gasilce tudi lep govor. Med sv. maso je igrala rudniška godba pod vodstvom kapelnika Drakserja. Nato so korakala vsa društva in mnogobrojno občinstvo pred gasilski dom, kjer je v izvečenem govoru slavil častni član društva ravnatelj Gustav Vodusek zasluže odlikovane Kajtno kot zvestega, požrtvovalnega 40-letnega delavca na polju gasilstva, kot desno roko nenadomestljivega unregla načelnika Ivana Kramerja in kot 30letnega vodnega in neumornega uradnika in občinskega tajnika trboveljske občine. Po iskrenih čestitkah vseh navzočih društvenih načelnikov je bila Kajtni izročena krasna diploma, delo rudniškega uradnika Majnika. Nato so defilirale vsa društva z godbo na čelu pred slavljencem, ki je bil do solz ginjen.

Smrtna kosa.

V Zagorju ob Savi je umrla posestnica Frančiška Ranzinger, v Gornjem Logatcu na posestnik in trgovec Rudolf Puppis.

Smrt v vodi.

V nekem studencu v prekmurjskih Badomih so našli mrtvega Miho Gumilarja, delavca iz Radovca. Studence se nahaja v hosti, kamor se težko pride. Kako je Gumilar utonil, ni znano.

Pogreb ponesrečenih rudarjev v Trbovljah

se je izvršil z veliko slovesnostjo in ob ogromni udeležbi prebivalstva. Ob odprtem grobu so se poslovlili od ponesrečenec pevci z lepo žalostinko, godba pa jim je zaigrala v slovo otožno skladbo. V imenu Zveze rudarjev je govoril Rafanelli, čigar govor je navzočega župnika tako vznemirilo, da je smatral za potrebno nanj odgovoriti, tako da ni dosti manjkalo, pa bi bil nastal ob odprtem grobu političen šhod.

Peter Zgaga

Wardova morilna zadeva razburja ves New York.

Ameriško časopisje jo imenuje "The great Ward Mystery" in jo piše z velikimi črkami, menda iz spoštovanja do morilec milijonarja.

Sedaj je policija izvohala, da je zapravljal Ward z malovrednimi ženskami svoje premoženje, katero so mu zbrali skupaj priprosti ljudje, ki so kupovali od njegovega očeta svoj vsakdanji kruh, v vojnem času po deset centov malo štruce.

Svojo ženo je bil poslal v Kanado, za svoje ljubice je pa najel udobno gnezdece, kjer so se po potrebi vrstile ter spravljale v protislužno drag denar.

Neka punca z rdečimi lasmi je največkrat prišla v njegovo stanovanje. Policija skrbno poizveduje za to žensko.

In kot bi bilo zacpano, so si začele te dni newyorške ženske iz takozvanih "finih" slojev barvati lase rdeče. V svoji nečimurnosti gredo tako daleč, da jih prijetno razdraži že misel, češ, morda bo ta ali oni rekel, ko ne bo videl na cesti: "Mogoče je pa Wardova ljubica!"

Policisti so našli v tem stanovanju več svilnatih spodnjih oblek, in na podlagi tega perila skušajo ugotoviti vzrok, motiv in lejanje umora.

Časopisje pa pere in žeha to umazano spodnje perilo, da zaudarja smrad vse naokoli.

S tem skušajo obrniti pozornost od fiktivnega zločina ter koncentrirati zanimanje ljudi in sodnje na male podrobnosti, ki nimajo nobenega stika s celo zadevo.

Morda se bo celo zgodilo, da bo sodnik sečutno vprašal morilec, ko bo stal pred njim: "Zakaj so vas vendar privedli sem, vi ubogo jagnje, pokrivci obrekovanja?"

Neki rojak mi piše: Čimbolj čitateljskega lista, temmanj jih razumem. Vsi so polni hrvaških, srbskih in turških besed. Sempatam je tudi hrvaška beseda, ki zveni kot naša, pa vse nekaj drugega pomeni. Naprimer, kar se reče po hrvaški "sitno" se pravi ponaše "malo". Naše "sitno" pa "sitno" pomeni. Kako naj bo človek na jasnem?

Ne razburjaj se, dragi rojak. Besedi sta različni, toda pomen je isti. Kar je malo, je sitno, in sitno je za vsakogar, ki ima malo bodisi tu, na Hrvaškem, v Sloveniji in vsepovsod.

Kadarkoli se sestanem s kakim rojakom, mi zabli pod nos, "da slabo mislim in govorim" o ženskah".

Drage prijateljice moje, zapomnite si eno stvar: Slabše, hujše in grše ne more noben možki misliti o Vas, kot mislijo ženske.

Ameriški mornariški tajnik je obiskal Japonsko.

Bati se je, da bo Japonska vrnila Ameriki z brodovjem ta obisk.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898

Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni urednik: RUDOLF PERDAN, 938 S. 185th St., Cleveland, O. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 108, Pearl Ave., Lorain, O. Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn. Blagajnik: GEO. L. BROOKS, Ely, Minn. Blagajnik nezplačanih smrtin: JOHN N. MOVEBA, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni urednik: Dr. JOS. V. GMAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor: MOHAR MLADIĆ, 2008 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Parolni odbor: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn. GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash. FRANK ZORICH, 4217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravnični odbor: VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill. PAULINE ERMENO, 539 — 8rd Street, La Salle, Ill. JOSIP STEKLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo. ANTON CELARO, 708 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika. Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom na obilen prijetost. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajnika bližnjega društva J. S. E. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrabi na gl. tajnika. Nove društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Zavod za jetične.

V Sarajevu so pred kratkim dogradili zavod za jetične, ki bo sedaj odprt in izločen svojemu namenu. V zavodu se bodo na jetiki obolele vse brezplačno zdravile. Poseben urad v zavodu bo vodil točno statistiko o jetiki.

Velika tihotapska afera.

V Osijeku so prišli te dni na sled veliki tihotapski aferi. Na carinarnico je prispel poldrug varnostnega blaga za vredko Hahn v Osijeku. Tivrdka je po predpisu predložila fakture, ki so se vse glasile: bombažno blago, za katero velja najnižja carinska postavka. Sed carinarnice je s carinjenjem poveril dva uradnika, ki sta v treh urah izgotovila deklaracije, na podlagi katerih je Hahn hotel plačati carino. Sed carinarnice pa se je stvar zdela sumljiva ter je začel sam pregledovati blago. Dognalo se je, da se v zabojnik nabaja skoraj izključno najfinjša svila. Razlika v carini znaša približno dva milijona kron. Proti Hahn je bila takoj vložena ovadba zaradi poskušnega tihotapstva, isto tako tudi proti obeh carinskima uradnikom, ker se sumi, da sta bila od tvrde podkupljena. Po carinskih predpisih znaša petkratna carina, ki jo ima plačati tvrda Hahn, okroglo deset milijonov kron.

Deputacija Saveza industrijalev pri finančnem ministru. Pri finančnem ministru dr. Kumanudiju se je zgledala deputacija Saveza industrijalev iz Ljubljane, Zagreba in Beograda ter mu razložila težkoče, v katere je zašla industrija zaradi prepovedi uvoza nekaterih predmetov, ki so neobhodno potrebni za industrijo. Finančni minister je obljubil, da se bo zavzel za težnje industrijalev. Med drugim je obljubil, da se bo znižala carina za izvoz mesa, povečala pa za izvoz žive živine. Predsednik Saveza mlinskih industrijalev je opozoril ministra zlasti na nevarnost, da se otrobi v službu prevlekl zalag lahko opalijo.

Ruska kapelica v Osijeku. Pred kratkim se je mudil v Osijeku ruski metropolit Antonij, ki je posvetil rusko kapelico.

Razmejitve med Češko in Avstrijo. Poslanik avstrijske republike dr. Murek in češkoslovaški sekijski načelnik dr. Wellner, ki je zastopal ministra ratifikacijske listine o razmejitvi med Češkoslovaško in Avstrijo od dne 10. marca 1921.

Admiral Troubridge za donavsko konfederacijo. V razgovoru s sodnikom nekoga budimpeštanskega lista je rekel znan angleški admiral Troubridge da se mednarodna donavska komisija trudi, odstraniti vse o vire za živahno donavsko plovbo. V ta namen bi bilo treba predvsem stvoriti srednje-evropsko zvezo narodov v Podonavju.

Vsak previden vlagatelj vpošteva pri naložitvi svojega denarja**Sigurnost in dohodek**

Vložite Vaše prihranke pri nas na

"Special Interest Account"

ker uživate te prednosti v polni meri. SIGURNOST vloge Vam je zajamčena v pokritju z najboljšimi ameriški bondi, čisti DOHODEK pa iznaša 4% na leto.

Vloge se lahko začnejo s \$5.—, vse nove vloge, ki se vložijo do 10. julija obrestujemo že od 1. julija t. l.

Glavno zastopstvo
JADRANSKE BANKE

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York City

Vladimir Levstik:

VIŠNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

Pot v predsobo je vodila mimo Vidije kamrice; zavesa pred vrati je bila razmaknjena, oknice nastežaj odprte. Iz grobnice dvorišča so štrlele obzagnane veje dveh kostanjev ter polnile prostor z jetično vonjavo; mizica pred oknom je bila polna knjig in zvezkov. Grof je pogledal Vido z nemim sočutjem, nato se je sklonil in ji poljubil roko.

"Drži me, Rovani!" je viknil Rožmarin za svojim zastorom. — "Ha, podla duša, roko ji je obližnil! Stari lopov je našel mulca po svojem vkusu ter mu ponuja hčer."

"Lepa Vida in španski kralj," je dejal instruktor z glasom, ki takisto ni bil vsakdanji.

"Obliki tragedije se grmadijo na nebu," je deklamiral poet, ruvaje si lase po zgledu našega mladostnega junaka in ljubimca. — "Krvni me ježa! Uh, moja duša je peklen sovražnik..."

"Noriš?" je zategnil Drežec Rovani s prisiljenim čmizmom. — "Ne boš, tiran, nikdar," je rolnel tovariš v namišljenega Pohlina. "Gorje mu, kdor se je dotakne!"

Odplj je miznico ter začel kotkritati v nedavno kupljenim samokresom, da bi mogel Rovana do celja spoznati njegovo srčno bol.

Medtem pa je lizal humanist poslednje kaplje svojega triumfa. Ko je bil grof odšel in je gospa Ana pospravljala mizo, je zdajel začutila, da jo dreza Vida s komolcem. Pogledala je kvišku ter videla Pohlina, kako višje z debelim šiljivim pisalom znamenje na spodnjo plat stola, ki ga je bil posvetil nenavadni gost z svojim telesnim dotikom. Komaj je pogoltnila smeh; v kuhinji sta si padli v objem ter hihitali dolgo in razposajeno, čeprav sta priznavali tudi onidve, da je milnil velik in pomemben dan.

"In vendar," je majalo dekle z glavo, ko sta govorili o grofovih manirah, "in vendar sem dobro videla, kako si je s prstom otrebil nos; najprej se prstom po tem šel z rutice, kakor bi se bil domislil... I nu, aristokratje so pač tudi ljudje."

"Tisti večer Pohlina ni bilo k 'Zelenemu prešičku'. Z rokami prekrizanimi na hrbtu je dirjal iz sobe v sobo, strmoč bogve kam in momljaje nerazumljive besede. Še kregati se je pozabil; njegovo srce je bilo polno milosti in mehkohe, in vse, česar koli se je doteknil okrog sebe, je dobivalo v njegovih očeh neizrekljivo zlahten značaj. Po večerji je odpravil ženski ter posedel v obednici na zaznamovanem stolu, milujoč si nečimurnost z današnjimi spomini, ki jih je zdajpadaj melanholično skalilo vprašanje:

"S čim sem zagrešil, da nisem tudi jaz tak blagoslovljenec usode? Kako lepo bi se slišalo — recimo, Peter Pohl in von Pochlinenburghthalhausen!"

Toda s pametjo in "diplomatično politiko" se je dalo še mnogo popraviti in mnogo doseči; prilika se je nudila sama od sebe. Žena, kateri je v postelji zaupal nekaj svojih nad, je izprevidela, da je bolje ne kupovati rdeče kravate.

"Mari nisi videla," jo je baral mož, "kako je požiral Vido z očmi? Ves čas sem ga opazoval; ta reč ni karsibodi! Ali boš godrnjala, če lepega dne prinesem vest, da postane tvoja hči grofica?"

Pohlina mu je hotela slediti v te strmoljave zametke; dosti rajša bi bila izvedela, kaj mu je zaupal grof pod tolikšno molčečnostjo. Profesor se je izprva Rošatil in skliceval na svojo "kavalirsko besedo"; potem je izdal gospe Ani, da ga gost "pravzaprav nezakonski sin zelo, zelo visoke osebe", kar je razbelilo njeno zanimanje, in nazadnje je povedal vse. Zdal je začutila tudi Pohlinka, da se ji meša v glavi; težka popoldaska slutnja se je vrnila v še gorostasnejših in hkrati nedoločnejših oblikah. Ali Pohlin je bil nocoj priljuden kakor že dolgo ne da ni smrdel tako grodo po cigarih, nemara bi ga bila spoznala za svojega Petricka iz

давno minulih dni... Tako pa je sprejela njegovo dobrikanje bolj kritično nego hvaležno, zapala sredi te ogoljene sreče in sanjala do jutra o grofu, kako se suče v fraku in klaku ter prosi za Vidino roko.

VI.

Profesorjeva tiha skrb, kako bi najprimerneje raztrobil svojo široko javnosti, je bila zelo neotrebna, zakaj blebetavost naših ljudi se je lotila dela, še preden je napočil slavn dan. Kavarinški gostje niso prezrli gorečnosti, v katero je podkadal tuje ob prvem srečanju in spoznanju; po vzorni šegi tukajšnje družbe so potuhnili glave za časopise kakor bi sploh ne vedeli, da se kaj godi, ušesa pa raztegnili nastežaj in prestregli marsikako besedo, ki je dražila njihovo radovednost. Še tisti večer je krožila po bežinah našega mesta senziacionalna vest, da je humanist v kavarni "mahljaj z repom" okrog neznanca, ki se je očividno šele te dni pojavil med nami, ter ga ogovarjal z visokorodjem. Razume se, da je novica rastla od ust do ust in dobivala čedalje točnejše oblike. Doktor Fabina, Smučiklasov bodoči zet in voditelj mlade struje v naši liberalni stranki, je razglašal o polnoči vsakomur, kdor ga je maral poslušati, da je prišel iz ministrstva referent za vsenčičsko vprašanje ter otipal najprej "starega jarca Pohlina, ne meneč se za mero-dajne politične faktore". Ljudje, ki vedo zmerom vse najbolje, so spravili to afero v zvezo s klerikalnimi kupcijami, ki so prav dehte iz dunajskih kulis, ter lehkomišlno podtekli humanistu izdajalske namene. — Sam Smučiklas se je naveličal tega in izlrl jezik obrekovanju, češ, "dedec je preneumen za tako solidno lopovščino". S temi besedami je bila grda bajka zatrta; radovednost pa je ostala, in niti naš politični papež se je ni mogel otresti. Hvala Bogu, da je prišla resnica kmalu na dan.

Pohlina dekla Maricka je slišala iz kuhinje, kako se je profesor klanjal gospodu grofu, in pozneje, ko mu je grof obljubljal, da se še večkrat oglasi, kakor znamenita reč! Vročica nestrpnosti je kuhala njeno deviško dušo in mršavo štiridesetletno me so, dokler ni prestregla na stopnicah hišnika ter mu oznala skrivnostjo:

"Naši so imeli pa vizito; vse dopoldne je sedel pri jih, pa tak nobel gospod je bil — kaj pravim! — grof je, resničen grof. Mlad je in lep kakor iz enkra, po

prfemu diši in pravi, da še pride, gospod profesor so se m poklanjali skoraj do tal. Rajtam, da se ženi pri gospodični!"

Kmalu potem je slonel hišnik pred vrati, sesal svojo pipo in premišljal Maričkino vest. — Na koncu Gorenjske ulice se je užgala prva svetilka; toliko da je spoznal v somraku trgovca Brenčurja, gospodarja sosednje hiše, ki ga je dobrodušno opili po rami ter vprašal:

"Nu kaj bo novega, Tine?"

"O, dosti," je zagodel Martin prevzetno. "Grofa smo imeli v hiši, pa še kakšnega! Ves dan je sedel pri gospodu, in bratovščino sta pila, če se ne motim. Dejal je, da pride jutri spet, ker se misli ženiti z našo frajlo. Gospod se kar na glavo postavljajo od veselja in prav imajo, saj je hudo pripraven fant."

Brenčur je komaj dočel ure, ob kateri je hodil k "Zelenemu prešičku"; ves zaripel je planil med goste:

"Ali veste novico, gospoda? K mojemu sosedu, k Pohlinu, se je pripeljal grof, pravi grof, če ni kar vojvoda, vrag ga potuhaj! Z dvema paroma konj se je prifu-ljal, v fraku in cilindru; še zdaj sedi tam, in šampanjke pokajo, da se cedi po stopnicah. Z zarjave ljiive strani sem slišal, da snubi Pohlinovo hčer!"

Dalje prihodnjič.)

Zakonski načrt o razlastitvi in kolonizaciji.

Ministrski svet je razpravljal v svoji seji 8. maja o zakonu razlastitve zemlje in o zakonu Kolonizacije. Po tem zakonu, ki se raztega na vsa veleposestva, bodo razlaščena v Sloveniji vsa veleposestva ki prisegajo 50 ha. Pravico do razlaščenja zemlje bodo imeli v prvi vrsti invalidi in dobrovoljci. Zakon o kolonizaciji določuje, da kolonisti ne smejo 10 let zemlje niti prodati niti obremeniti. Ko sprejmejo dodeljeno jim zemljo, imajo pravico: 1. Na prosto vožnjo vseh članov družine, prosti prevoz živine in orodja na vseh železnih in vlakih, 2. na prosto uporabo gradiva in državnih in občinskih gozdov za grajenje hiš in ostalih zgradb, 3. na prosto pašnjo na občinskih pašnikih, in sicer pet let brez davka.

Nova konferenca nasledstvenih držav.

"Il Resto del Carlino" javlja, da se po genovski konferenci sešane v Rimu tretja konferenca nasledstvenih držav, ki se bo pevala samo z gospodarskimi vprašanji.

Idealno investiranje.

Mr. Albert W. Atwood, eden najboljših izvedencev glede finančne in investiranja, je pred kratkim napisal važen članek za Saturday Evening Post pod naslovom "Zaščita malega nalagatelja". V podnaslovu "Idealno investiranje" govori o zakladniških hranilnih certifikatih ter pravi med drugim sledeče:

— Z velikim zadovoljstvom mi je mogoče ugotoviti naslednje: kdor hoče varno naložiti svoj denar ter si zagotoviti dobre obresti, stori to lahko brez vsake velike težave. Dne 15. decembra lanskega leta je žena predsednika Združenih držav kupila od zakladniškega tajnika Mr. Mellona prvi zakladniški hranilni certifikat (Treasury Savings Certificate). To je bil prvi kupljen certifikat od vlade Združenih držav. Sedaj so napredaj v vseh poštinih uradih in mnogoterih bankah ter se jih lahko dobi po pošti od državnega departmanta. V petih letih prinesejo 25 odstotkov od naloženega denarja. Vlada garantira, da se njihova cena ne bo zmanjšala. To je brez dvoma najbolj varno in najbolj gotovo investiranje, do katerega ima pristop vsak ameriški državljan. Če ni to dobro, ni nič dobrega na svetu.

— Veliko je bilo govorjenega o potrebi štedenja in varčevanja, ota človek ne more preklopiti vrta brez orodja in ne more šte-

dit, če nima varnega prostora, kamor bi dal svoj denar. Izvrstno službo opravljajo hranilnice, toda njihov delokrog ne obsega cele dežele. Na milijone ljudi ne pride do njih. Zavarovalne družbe imajo večji delokrog, pa so le delna prilika za štedenje in investiranje. Vlada je agencija, ki lahko na vsakogar apelira. Po velikih izkušnjah tekem zadnje vojne je ustala nova stalna oblika malega naganja, ki je priprstno, pripravno ter krije potrebe vsakega, razen najbogatejših razredov.

— Ti certifikati se prodajajo vedno po isti ceni, namreč po \$20, \$50 in \$100. Po petih letih dobiš zanje \$25, \$100, oziroma \$1000. To so štirinapolodstotne obresti, se štete vsakega vsakega pol leta. V petih letih je to \$25. Na teh certifikatih ni niti državne, niti lokalne takse ter turi niso podvrženi normalnemu zveznemu dohodninskemu davku. Vsakdo jih lahko kupi za \$5000 na leto. Za istotoliko jih lahko kupi vsak član družine. Vnovčijo se lahko vsak čas pred petimi leti. Nazaj dobiš polno vplačano svoto s 3 1/2% obresti, če jih pošljete zakladniškemu departmantu. Ker je ime lastnika registrirano v Washingtonu, ne izgubiš denarja, ako izgubiš certifikate. Nobenega rizika ni, nobenemu brokerju ni treba plačevati kakke komisije.

GORGE S. WARD IN NJEGOVA ODVETNIKA. Slika nam kaže Georgea S. Warda, (v beli obleki) očeta morileca Warda. V njegovi družbi sta odvetnika in Wardova žena.

Od Azorov do Alžira v Afriki.

Skoki Gibraltar. — Vročina. — Delfini. — Maroška obal. Kramarji na krovu. — Alžir, čudovito mesto. — Pestro življenje. — Brez bakšisa ni nič. — Krasen muzej, poln starih kipov in mozaikov. — Mošeje in minareti. — Šolstvo je precej dobro razvito. — Proti Neaplju.

Sličice s poto. Poroča A. Šabec.

Dne 29. maja zvečer smo prepluli morsko ožino v Gibraltarju, poslovili se od Atlantskega oceana ter zavozili v Sredozemsko morje. Tekom vsega potovanja od Azorov je bilo morje mirno in skoraj valčka ni bilo opaziti na vsej neizmerni morski gladini. Dnevi so jasni in solnce je pričelo že občutno pripekati, tako da smo takoj občutili, da se bližamo obali vroče Afrike. Delfini, ti razposajeni morski paglavci, uganjajo dan za dnem v bližini parnika svoje burke; prekuženje se po vodi ter prireajo v celih tolpah dirke s parnikom, kar nam povzroča mnogo veselja in zabave.

Na desni naše poti leži obal Maroka, kjer so se do nedavno vršili vroči boji med Španci in Marokanci, ki so se hoteli otrestiti jarma tujega vladstava. Artilerijska kanonada se je čula včasih s teh marokanskih brd prav v Gibraltar. Od Maroka dalje smo pluli skoraj prav ob obali Tunisa in Alžirije ter smo dne 30. maja zvečer ob enajstih pripluli v Alžir. Naslednjega dne navezgodaj je zamrgolelo okoli našega parnika vse polno čolnov arabskih kramarjev, ki so kričaje ponujali svoje blago: krasne alžirske preproge domačega izdelka, čibuke, različne nakitje ter druge arabske kurioznosti. Prišli so tudi na krov, kjer so ponujali svoje blago, toda tisti, ki smo se namenili v mesto, nismo kupili ničesar, ker nam je bilo znano, da dobimo v mestu vse pol ceneje.

Ob šestih zjutraj smo stopili v čolne ter se odpeljali na kopno. Prevoznina je bila nizka: 25 centov za osebo, če pa si dal čolnarju še šestico bakšisa, je klicel na tvojo glavo vse blagoslove mogočnega Alaha.

Alžir je krasno in čudovito mesto, kjer se zapadna kultura strne z orientalskim fatalizmom. Ob obrežju stoji ob širokih, čistih ulicah krasne palače, kjer so nastanjene francoske oblasti, banke, trgovine, hoteli itd. Višje gori v hribu — mesto je sezidano namreč na pobočju hribovja, ki tvori vznožje Atlas gorovja — pa se pričena arabski mestni del, v katerem je mizerije in izobilju. Ulice so ozke in vijugaste, hiše starinske in okna gosto zamrežena; hišna vrata so močna in na njih visi nekako klavdice, s katerim mora udariti po vratih vsak, ki želi v hišo. — Bog ve, kaj se godi v no-tranjski zidovja, za temi gosto zamreženimi okni in trdno zapaljenimi vrati? Kdo naj razume mistično orientalsko psiho? — Po teh ulicah je nešteto stopnic, po katerih moraš sopihati, če hočeš dospeti na vrh. Po stopnicah drse skoraj neslišno arabske ženske zastrižih obrazov, fatalistični Arabci z večno cigareto med zobmi, v umazanih, bornih in raztrganih burnusih, mali nesmažni otroci v umazanih srajčicah, vmes

postopajo osli s košarami na hrbtu, v katere pobirajo odpadke in smeti. Za vsakim oglom vidiš na tleh ležečega siromašnega Arabca, ki leži tam v klopič zvit, svojo umazano plahto potegneno preko glave; — kup nesreče in skrajno žalostna slika mizerne usode tega naroda!

V tem delu mesta se tudi arabske kavarne, pivnice in prodajalne, pred katerimi sedé prekrižanih nog arabski trgovci, ki z glasno, pravo orientalsko zgovornostjo hvalijo svoje blago. Če stopiš v prodajalno, ti postreže trgovec s črno kavo in slabo cigareto, za kar seveda pričakuje, da mu daš mal bakšiš.

Mesto Alžir ima mnogo javnih vrtov in parkov, ki so sedaj v bujnem, pestrem cvetju. Med temi je zelo znamenit botanični vrt Jardin d'Essai, ki leži ob krasni, moderni ulici Rue de la République, v bližini velikega vojaškega večbališča. V tem vrtu raste bambus, afriška in japonska palma, indijski gumijevno drevo, kokosov oreh ter vsakovrstno drugo drevje iz vseh delov sveta. Tukaj se smeje priroda v vsej svoji veličastni glori.

Najživahnejši ulici v Alžiru, ki tečeta paralelno ena nad drugo in kjer je največ prometa in trgovine, sta Rue Bab Azon in Rue d'Isly. Tam v bližini je tudi velik park, v čigar sredini je muzej, v katerem se nahajajo interesantne arhitekturne starine, ki jih je zgradil turški še za časa, ko je bil Alžir središče korzarstva in piratstva; sedaj služi to poslopje kot skladišče francoske vojne mornarice v afriških vodah. Zelo stara stavba je tudi svetilnik v Alžiru, ki ga je dal zgraditi leta 1544. Hasan paša; zidan je tako trdno, da ni trpel nikake škode po kanonadah, ko se je tekom preteklih stoletij neštokrat bombardiralo mesto.

V okrajju, kjer so naseljeni nepolitanski in sicilijanski ribiči, sta dve mošeji: Djema El Kebir mošeja, zgrajena leta 1018, v kateri pa je sedaj nastanjeno arabsko sodišče, kjer sodi jutrovec modri kadij. Tik te stavbe pa je Djema El Djedid mošeja z vitkimi minareti, raz katerih kličejo hodnje pravoverne muslimane k molitvi Alaha. To mošejo je zgradil leta 1660. neki italijanski arhitekt, katerega je dal alžirski bej usmrčiti, ker je zgradil mošejo v obliki križi. Bil sem v vestibulu te krasne mošeje; v srodino svetilca, na posvečena, z dragimi prepogami pregrajena tla pa nisem stopil, ker bi si moral preje sežuti čevlje. Šolstvo je v Alžiru dobro raz-

vito; v nekaterih šolah se poučuje samo francoščina, v drugih francoščina in arabščina, nekaj pa je tudi šol, kjer se poučuje samo arabščina. Taka šola stoji tudi tik mošeje Abd-el-Raman in tam sem opazoval učitelja in učence pri učenju, ko so sedeli križemnog na tleh, zatopljeni v skrivnostni zaviti in zavozlanih linij pisanih turških hieroglifov. — Nekoliko nižje, blizu španskega mestnega dela, stoji rezidenca Huseina, zadnjega alžirskega beja. To lepo poslopje, katero obdajajo prekrasni vrtovi, je zidano v domačem, mavrskem slogu.

Izmed krščanskih cerkv naj omenim samo prelepo poslopje cerkve Notre Dame d'Afrique (Naše Gospe z Afrike), ki je pravi umotvor bizantinske arhitekture. Kakor v trsatki cerkvi, tako je tudi notranjost te cerkve polna dragocenosti, ki so jih darovali cerkvi radodarni verniki. Med temi dragocenostmi je zlasti omenbe vred den kip nadangelja Mihaela, vlit iz čistega, solidnega srebra.

V mestu vlada živahnost in ulice so vedno polne vrvečih ljudi. Omrežje električne poulične železnice je zelo obširno; kare so udobne in zračne. Kot motorniki in konduktorji so uslužbeni inteligentnejši domačini. Tudi vojaštvo, ki sestoji iz Francozov in domaćinov, je številno. Skoro na vsaki ulici srečaš četo vojaštva, ki gre na vaje ali z vežbe v vojašnice. Tukaj vidiš prikorakati četo zagorelih "turkos", v širokih rdečih hlačah in z rdečim fesom na glavi, tam ti pridirja nasproti evropska francoska konjenica v modrih, tesno se oprijemajočih hlačah in rmenih srajčah, a v kaki drugi ulici ti priskalja nasproti v elegantnem, lahmem diru četa domačih spahijev, sedečih na ognjevitih arabskih konjih. Videti je, kakor bi te krasne, pametne živali vedele, da nosijo na svojih hrbtih temnopolte sinove puščave, ki je njim in ljudem skupna domovina. Prečerno in lahkih nog drob in plešejo po trdem tlaku, in kadar zdirjajo v skok, zaplapolajo v vetru dolgi, beli burnusi jezdecev, da je videti, kakor bi igral nad cesto bel oblak. Nikdar še nisem videl evropske, ki bi se jo moglo primerjati v lepoti konj in eleganci jezdarjenja, kavaljadi sinov arabskih pustinj.

Dne 30. maja popoldne smo se poslovili od lepega Alžira ter odpluli proti Neaplju.

ADVERTISEMENT.

POZOR! — POZOR!
Dobili smo naročilo po brezčlennem brzojavu, naj obvestimo **Ano Koprivnikar, Box 95**, da se Koprivnikar odpelje iz Jugoslavije. Ker nimamo natančnega naslova, jo ne moremo pisмено obvestiti.
Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

PRIDENITE VELIKO LET VAŠEMU ŽIVLJENJU
Počutite se 10 do 30 let mlajše.

Da ohranite čisto kri, morate imeti čisto zdravilo kot je Bolgarski Krvni Čaj. Milijoni ljudi uporabljajo to izbrano, krvno toniko. To je edino čisto želično zdravilo, katerega se lahko posluša vsak član družine, da pomaga odatiti želedec, lepo uravnati črevesje, pregnati nemo- strupe iz ledi. Nobeno zdravilo nima take moči za uravnavo in pomoč naravi kot

BOLGARSKI KRVNI ČAJ
Prodajajo ga lekarnarji vsepovsod ali zavaruje po pošti, en velik družinski zavoij \$1.25, ali trije \$3.15 ali šest zavojev \$5.25. Naslov H. H. Von Schlicke, President Marvel Products Co., 9 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

Glede izplačil v ameriških dolarjih!
Po odredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je sedaj tam bankam pod kaznijo prepovedano izplačevati čke in nakazila v ameriških dolarjih.
Izjemno pa se vedno lahko izplačujemo ameriške dolarje strankam, ki imajo potovati v Ameriko proti predložitvi vizirane potnega lista v uradu JADRANSKE BANKE v Ljubljani ali v Zagrebu.

Vsuk tak potnik, ki ima plačati polni vožnji listek, zamore dobiti v ameriskem denarju protivrednost od tri tisoč frankov, to je približno dvesto petdeset dolarjev.

V AVSTRIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez ovir vsakemu izplačamo ameriške dolarje.

Na nakaznici ali naročnem listu naj bo vidno napisano, kje se bo potnik zglasil s potnim listom za sprejem dolarjev, v uradu JADRANSKE BANKE v Ljubljani ali Zagrebu.

Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriskem denarju, se nam mora poslati tudi za poštnino in druge stroške kakor sledi:

Za izplačila do \$10.— po 50 centov, za izplačila od \$10.— do \$50.— po \$1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$50.— po 2 centa od vsakega dolarja ali po \$2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Ruski komunisti o komunističnemu režimu.

Iz ruskih komunističkih krogov poročajo o zanimivem pregledu, ki ga je sestavil Mjasnikov po nalogu številne komunistične skupine v Rusiji. Proglas je datiran v Moskvi v 14. marecu 1922 ter je silno vznemiril moskovsko vladu, ker kaže v resnični luči bistvo komunističnega režima v Rusiji.

Mjasnikov, ki se je podpisal v proglasu kot "bivši član ruske komunistične stranke", je bil skoraj od ustanovitve komunistične stranke njen aktiven član ter je moral pod carskim režimom plačati svoje komunistično prepričanje z dolgoletno ječo in izgonom.

Moskovska vlada je vsem svojim inozemskim zastopnikom strogo naročila, da morajo z vsemi sredstvi preprečiti objavo in razširjenje tega proglasa, dokler se ne konča genovska konferenca.

Proglas obtožuje predvsem voditelje ruske komunistične stranke, da so izdali mase in revolucijo, "Izraz izdaja" ne zadostuje za pravilno označbo skrajno nesramne politike, katere žrtve so naši padli toraviši in mi vsi, ki smo se s poštenim namenom posvetili stranki in komunistični internacionali."

Proglas opisuje navdušenje ruskega delavstva ob začetku revolucije ter govori o s krvjo napisani ruski revolucijonarni zgodovini. "Zločinstvo, belih" je na dlan. Ako pa patenti-rani voditelji delavski mas prilagodijo tok zgodovine svojim instinktom, je to kvalificirano zločinstvo, ker prelivajo kri in ker uničijo stvar, ki so se zanj zav-zeli. To so demagogi, ki imajo na vesti ocean krvi, ki so vse raz-kušili in uničili, ki pa niso sposobni, da bi ustvarili najmanjšo stvar."

O diktaturi proletarijata pravi proglas: "Čeprav pritiska k tlom železna pest svoboda delavčev misli in čeprav skuša kakor reakcija upepeliti najboljše mnenja revolucionarnega individualizma, je vendar upravičeno vprašanje zakaj je morala ta železna pest pasti na glave ruskih delavcev in kmetov? Kdo potrebuje pri nas novih okovov in novih nagobčnikov? Morda revolucija, ali vlada? Kje je v Rusiji ločilna črta med obema?" Proglas navaja dokaze, da so med vlado in komunistično stranko zabrisane vse meje. Delavska opozicija obtožuje obe, "ker sta izdali interese delavskega razreda in svetovnega proletarijata. Oni so voditelji nove buržnazije, ki je bolj zločinska in krvoločnejša nego je bila stara. Oni so ustvaritelji ajkvravejših preganjanj delavstva, ki so izpropani brez vsakega usmiljenja. Mi, ruski delavci smo oropani vseh ko-alicijskih in stavkovnih pravic!"

Končno svari proglas zapadno-evropsko delavstvo, naj vendar ne sledi ruskemu vzgledu. "Masr, ruskih delavcev je doumela, da je prevarena ter vas svari pred tako prevaro. Ne zaupajte "rdečim" besedam slavev, ki letajo v vaše dežele! V imenu zaslužkih in zatiranih ruskih delavskih mas svarimo delavce in kmete civiliziranega zapada pred ponovit vijo pogreškov, za katere moramo delati tako težko pokoro."

Tri leta.

Novela. — Ruski pisatelj Antov Čehov.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

(Nadaljevanje.)

— Jaz se ne spominjam imena njegovega očeta, — je rekla Nina Fjodorovna nežno, — a njegovo ime je bilo Ivan Kočevoj, — ubog uradnik. Bil je žalosten pijanec, — in Bog daj, da je deležen sedaj nebeskega kraljestva! Pogosto je prihajal k nam in vsaki mesec smo mu dajali po en funt sladkorja in dve unči čaja. Seveda, včasih tudi nekaj denarja. Da in nato se je zgodilo naslednje: Naš Kočevoj je prišel piti močno ter umrl, požrt od vodke. Zapustil je svojega sina, sedem let starega dečka. Uboga mala sirota! ... Vzel smo ga ter ga skrili v stanovanju uslužbenecov, kjer je živel celo leto, ne da bi oče vedel za to. Ko ga je oče končno videl, je le zamahnil z roko ter ni rekel ničesar. Ko je bil star Kostja, mala sirota, devet let — ob onem času sem bila že zaročena, — sem ga vodila krog vseh dnevnih šol. Šla sem od ene do druge, a nikdo ga ni hotel vzeti. Prišel je jokati ... Zakaj se jokaš, ti mali bedak? — sem rekla jaz. Odvedla sem ga nato na Razgledni cesti v drugo šolo in tam so ga, hvala Bogu, vzeli in prišel je hoditi vsaki dan peš peš od Pijateljice ceste pa do Razgledni ceste in zopet nazaj ... Aljoša, pa je plačeval za njega ... Z božjo voljo je deček dobro napredoval ter se dobro učil ... Sedaj je odvetnik v Moskvi, prijatelj Aljoše ter velik znanstvenik. Da, imeli smo usmiljenja za malim črvom, ga vzeli v svojo hišo in sedaj si drzno reči, da se nas spominja v svojih molitvah ... Da ...

Nina Fjodorovna je govorila vedno bolj počasi, z dolgimi presledki, a po kratkem molku se je naenkrat dvignila ter sedla.

— Nekaj je z menoj ... nekaj se mi zdi napačno, — je rekla. — Bog naj se me usmili. Ne morem dihati!

Saša je vedela, da bo njena mati kmalu umrla. Ko je sedaj videla, kako se je sedaj njeno lice naenkrat potegnilo, je uganila, da pomenja to konec ter se prestrašila.

— Mama, ne smeš, — je prišla ihteti. — Ne smeš.

— Pohiti v kuhinjo. Po očeta naj gredo. Zelo sem bolna v resnici.

Saša je pohitela skozi vse sobe ter kričala, a nobenega služabnika ni bilo v hiši in edini človek, katerega je našla, je bila Lida, ki je spala oblečena na neki klopi v obednici. Saša je pohitela na dvorišče tak, kot je bila, brez galoš in od tam na cesto. Na klopi pri vratih je sedela njena pestunja ter opazovala sanjkanje. Z druge strani reke, kjer se je nahajal klanec, so prihajali zvoki vojaške godbe.

— Pestunja, mati umira, — je rekla Saša ihteti. — Morate iti po očeta.

Festunja je odšla navzgor, se ozrla na bolno žensko ter ji potisnila prižgano voščeno svečo v roko. Saša pa je medtem begala sem in tja, vsa preplašena ter prosila tega ali onega, naj gre po očeta, a se nato ogrnila s suknjo ter pohitela ven na cesto. Od služabnikov je že izvedela, da ima njen oče drugo ženo in dva otroka, s katerimi živi na Bazarni cesti. Obrnila se je na levo ter se prišla kmalu pogledati v globoki sneg.

Srečala je prazne sanke, a jih ni vzela. Mislila si je, da jo bo voznik mogoče odvedel iz mesta, jo oropal ter jo vrge na pokopališče, kajti o takem slučaju so pripovedovali služabniki pri čaju. Šla je naprej, ihteti in sopirajoč od izmučenja. Ko je prišla na Bazarno cesto, je vprašala, kje živi M. Panavrov. Neka nepoznana ženska je porabila precej časa, da ji je dala potrebna navodila, a ko je spoznala, da je deklica ne razume, jo je prišla za roko ter jo odvedla k neki enonadstropni hiši, ki je stala nekoliko proč od ceste. Vrata so bile odprta. Saša je pohitela naprej ter se znašla končno v gorki, razsvetljeni sobi, kjer je sedel njen oče pri samovarju z neko žensko in dvema otrokoma. Saša ni mogla ničesar več govoriti ter le še ihtela. Panavrov je takoj razumel, kaj pomenja to.

— Ali je mama slabša? — je vprašal. — Povej mi, dete, ali je mama slabša?

Bil je vznemirjen ter poslal po sani.

Ko sta prišla domov, je sedela Nina pokonci, podprta z blazinami in svečo v svoji roki. Njeno lice je bilo temno in oči zaprte. Med vratmi so stali pestunja, kuharica, hišinja, neki kmet in par drugih ljudi iz nižjega sloja, ki so bili popolni tuji. V notranjosti sobe, pri oknu, je stala Lida, z bledim in zaspanim obrazom ter se ostro ozirala na svojo mater.

Ponavrov je vzel svečo iz roke Nine Fjodorovne ter jo vrge zaničljivo na omaro.

— To je strašno, — je rekel. — Nina, ti moraš leči, — je rekel nežno. — Lezi nazaj, draga.

Ozrla se je nanj, a ga ni več poznala. Položili so jo na hrbet.

Ko sta dospela duhovnik ter zdravnik, Sergej Borisovič, so se služabniki že križali ter molili za zmrlo.

— Kakšen žalosten posel, — je rekel zdravnik zamišljen, ko je prišel v sprejemnico. — Bila je še tako mlada, — ne še štirideset let.

Čuti je bilo glasno ihtenje mladih dveh deklic. Panavrov, bledega lica ter mokrih oči, je stopil proti zdravniku ter rekel s slabotnim glasom:

— Napravite mi uslugo, dragi prijatelj. Pošljite brzojavko v Mosko. Jaz nisem zmožen tega.

Zdravnik je vzel črnilo in pero ter napisal naslednjo brzojavko, naslovljeno na svojo hčer:

— Madama Panavrov umrla ob osmih danes zvečer. Povej tvojemu možu: zadolžena hiša na prodaj na Dvorjanski cesti, devet tisoč v gotovini. Dražba dvanaestega. Svetuj mu, naj ne zamudi prilike.

IX.

Laptev je živel na Mali Dmitrovki. Poleg velike hiše, ki je mejila na cesto, je vzel v najem tudi dvonadstropno poslopje na dvorišču, kjer je stanoval njegov prijatelj Kočevoj, odvetniški koncipient, katerega so vsi Laptevi imenovali Kostjo, ker je bil vzrastel pod njih očmi. Temu poslopiju nasproti je stalo neko drugo dvonadstropno poslopje, v katerem je stanovala neka francoska družina, obstoječa iz moža, žene in petih hčera.

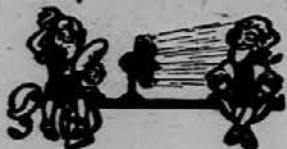
Termometer je kazal dvanaest stopinj pod ničlo. Okna so bila vsa zamrznjena. Ko se je jutraj prebudil, je zavil Kostja Kočevoj dvajset kapljic neke medicine, vzel nato dva kija ter prišel vrstiti gimnastične vaje. Bil je visok in suh ter nosil rdečkaste brke. Najbolj značilna na njem pa je bila dolžina njegovih nog.

Pjotr, kmet srednje starosti ter v običajni obleki ruskih kmetov, je prinesel v sobo samovar ter napravil čaj.

(Dalje prihodnjik.)

ADVERTISEMENT.

Električne vetrnice

V vročini zaostaja produkcija. Električna vetrnica ali izžrpalna vetrnica, postavljena na primeren kraj bo ohladila vrak, da se bo delo nadaljevalo skoraj brez prestopa.

Vetrnice so sedaj razstavljene v naših izložbah. Lahko pa dobite tudi iz našega Power Bureau brezplačno navodilo, kako lahko napravite vaše delavnice bolj udobne.

The New York Edison Company

At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street

Podružnice, kjer se razkazuje in razstavlja električne priprave na udobno, občinstva.

20 Norfolk St 124 West 42d St 362 East 149th St
10 Irving Place 151 East 86th St 555 Tremont Ave

Idila.

V prijazni pirniški vasi, med šmarno goro in reko Savo, je bila doma Bengarjeva Lena. Če si gledal njen fini, beloderški obrazek, njene lepe roke in vitki stas telesa, si se moral nehoti vprašati, je li sploh mogoče, da vzraste med pristnimi kmeti tako krasno dekle.

In vendar je bila Lena prava pirniška domačinka. Druga vaska dekleta so dobro vedela, da zaostajajo v lepoti daleč za njo, in ker so opazile, da se mladeniči sučejo najraje okrog Lene, so ji bile nevoščljive ter jo skrivoma gledale zelo po strani.

Zlasti ji je bila gorka krčmarica Kovčevka, ki je imela štiri hčere godne za moštitev. Bila je namreč trdno prepričana, da le razli tega ni nobenega ženina blizu, ker je zaljubljen ves moški svet v Leno.

Lena je sicer dobro vedela, da pri svojih tovaršicah ni priljubljena, toda to je ni nič vznemirjalo. Nemoteno se je v polni meri veselila mladega življenja ter se šalila z mladeniči vse vprek. A resno zaljubila se ni v nobenega, kajti njena vihrava prav, njen nestalni značaj ji nista pripustila. Kar ji je bilo povsod večerjalo bilo ji je danes že zoprn, in kar je odobraval danes je jutri že zametaval.

Ko je dopolnila svoje devetnajsto leto, se je poloti neodoljiva želja, iti nekoliko po svetu. Radovedna je bila na kraje in ljudi izven ožje svoje domovine. Razodela je svojo iskreno željo materi, ki ji je boječe za svojo mlado hčerko, zelo branila, a ubraniti ji ni mogla. Še tisto leto je odpoštovala mlada Lena v Trst, kjer je stopila v službo pri nekem trgovcu.

Od začetka je parkrat pisala svoji materi, naj zaradi nje prav nič ne skrbi, ker se ji dobro godi. Kmalu pa so njena pisma izostala in o lepi Leni ni bilo več nobenega sledu.

Prtekla so dolga štiri leta, ko se nekega poletnega popoldne uстави pred siromašno Bengarjevo bajtice lepa kočija.

Iz nje stopi — Lena. A to ni več tista Lena, ki je pred leti zapustila domači kraj, to je sedaj lepa elegantna gospodična. Stopivši v hišo, objam svojo staro, od vesolja se solzečo mater ter ji hiti pripovedovati, da je nevesta nekega tržaškega, že precej priletnega, a zelo bogatega posestnika in trgovca, ki jo poroči že v treh tednih. Zaželela si je po dolgem času zopet nekaj dni prebiti v domači vasi, zato je prišla domov. V najkrajšem času pride za njo njen bogati ženin in vzame njo in mater v Trst, kjer bodo vsi skup srečno živeli.

Stara Bengarica je bila tako srečna, da je pozabila okarati hčerko, ker ji tako dolgo ni nič pisala.

Ko so druga dekleta videla, kako je postala Lena fina in gospodska, in ko so zvedela, kaka sreča jo je v kratkem doletela, so ji bila še bolj nevoščljiva. Najbolj ji sebe pa je bila gostilničarka Kovčevka, ki se v tem času ni nobene izmed svojih hčera omožila. In ko je nekoč na cesti srečala zalo Leno, se je obrnila v stran in same jeze glasno zadržala.

Nekeko štirinajst dni po Lenini prihodu se je prijeljal pred Kovčevno gostilno tuj, po starem gospod. Prijazno je povprašal na prag prihitelo krčmarico, ali bi mu hotela pokazati Bengarjevo hišo.

Kovčevka je takoj uganila, da mora biti to Lenin ženin. Zasvetilo so se ji oči kakor jastrebu, ki zagleda svoj plen. Toda bila je previdna. Z vsi prijaznostjo mu je odgovorila, da stoji Bengarjeva hišica toliko v stran, da je nemore od to pokazati. Pač pa ga hoče prav do hišice spremiti, ako izvoli le pet minut počakati, da opravi neko nujno delo.

Tuji gospod se je za njeno prijaznost prišerno zahvalil, stopil z voza, šel v hišo ter si naročil četrta vina.

Kmalu sta se zapletla s krčmarico v živahen pomenek. Pričela sta se razgovarjati tudi o Leni. Brezsrčna stanka se je delala zelo počasi in izkušala gospoda prepričati, da niti najmanj ne sluti, po kaj se je pravzaprav pripejal.

In zvitka ženska je začela o Leni kvasiti, kar je najslabšega vedela in znala. Seveda je pri tem tudi ostudno lagala. Spočetka ji je gospod razburjeno oporekal, a ker jo je imel za pošteno ženo, ji je slednjič vse verjel. Žalosten je umolknil in glava se mu je sklonila na prsa. Krčmarica pa je urno porabila ta trenotek ter začela klepati kar po vrsti vse hčere v hišo, naštevaje gospodu vse mogoče dobre lastnosti. Toda gospod se je malo menil zanje in krčmarica je na svojo veliko žalost opazila, da se ji ta namera ni posrečila.

A tudi k Bengarju ni šel. Plačal je račun in velel kočijažu — obrniti. Potem se je vsedal na voz in se zopet odpeljal.

Še isti dan je nesrečna Lena zvedela, kdo je bil v Kovčevi krčmi in kaj se je zgodilo. Polna prla v kamrico in plakala, da si je skoro izplakala oči.

V mraku je izginila iz kamrice — nihče ni vedel kam.

Drugo jutro pa so jo potegnili iz Save.

ADVERTISEMENT.

KJE JE? Brat podpisanega je odšel pred 12. leti v Ameriko in sicer se je nahajal v San Franciscu, Calif. Ker nisem dobil že od leta 1911. nobenega sporočila od njega, ga prosim, da se mi zgasi, ali naj mi pa kak rojak blagovoli poslati njegov naslov. Ime mu je IVAN NOVAK pok. Ivana, star 32 let, rojen v Gabrovici v Istri. Moj naslov je: Josip Novak, Materija št. 12, Istria, Venezia Giulia, Italia. (23-24-6)

IN MEMORIAM.

Danes, 23. junija, je dve leti, odkar si, dragi Alfred, za večno zaspal, a ne pozabljen. Minulo je leto in dve, a za teboj, dragace, se še vedno točijo bridke solze. Oh, kakšno bi bilo veselje, ko bi mogel biti med nami samo za en čas, a ko je ne mogoče, počakaj, dragace, na nas! Na svidenje nad zvezdami!

Dominik Hubner, oče.
Elizabeta Hubner, mati.
Karlo Hubner, brat.
Elizabeta Suzi, sestra.
105 Louisiana Ave.,
Detroit, Mich.

Besedilo nemško-ruske pogodbe.

ki dela preglavico skoro vsem evropskim državam, zlasti pa še Poljski in Franciji, ki sta odredili delno mobilizacijo, je sledeče:

1. Obe vladi urejata sporna vprašanja med Nemčijo in Rusijo, ki so nastala za časa svetovne vojne, na nastopni podlagi: a) Obe vladi se medsebojno odredita odškodnini za vojne izdatke in za vojno škodo, ki sta jo trpeli vsled vojaških odredb in revizij na svojem bojnem ozemlju. Odrekata se tudi odškodnini za civilno škodo, ki je bila povzročena podanikom ene države po vojnih izjemnih odredbah ali vsled represalij druge drave. b) Javni in privatni odnosi, ki so trpeli vsled vojnega stanja, kakor tudi zadeva medsebojno zaplenjenih trgovinskih ladij se urede medsebojno. c) Obe državi se odrekata medsebojno povrnitvi stroškov za vojne ujetnike. Nemčija se odrekata povrnitvi stroškov za vojaške rdeče armade. Rusija pa za vojni material, katerega so Nemci zaplenili na Ruskem. 2. Nemčija se odrekata terjatvam, ki izhajajo iz dejstva, da je sovjetska vlada doslej uporabljala svoje zakone in naredbi ad nemškimi podaniki in njihovimi zasebnimi pravicami kakor tudi pravicam napram Rusiji, katere ji izvirajo iz dejstva, da je sovjetska vlada ukrepala proti nemškim državljanom in njihovim zasebnim pravicam pod pogojem, da sovjetska vlada ne ugodi podobnim zahtevam kake tretje države. 3. Diplomatski in konzularni odnosi med obojema državama se takoj vzpostavijo. Pripustitev konzulov bo urenila posebna pogodba. 4. Ruska in nemška vlada sta se sporazumeli dalje tudi glede načela večje pogodnosti pri trgovinskih in gospodarskih odnosih. Z načelom medsebojne večje pogodnosti med Rusijo in Nemčijo pa niso mišljenja tudi olajšave in privilegij, ki jih določuje sovjetska vlada drugim sovjetskimi vladam ali sestavnim delom bivšega carstva. 5. Obe vladi bosta medsebojno skrbeli za gospodarske potrebe obeh držav. Pri načelni ureditvi tega vprašanja na mednarodni podlagi se bosta predhodno dogovorili na sestanku za stopnikov obeh držav. Nemčija je izjavila, da bi priprabljen podpirati in olajšati izvedbo pogodb privatnih tvrdk, ki so jih te sklenile z Rusijo in njenimi državljan. 6. Točke 1. b), 1. c), 2., 3. in 4. te pogodbe se uveljavijo z dnem ratifikacije, ostale takoj.

ADVERTISEMENT.

Mi vas bomo naučili brivnega obrti in manikuriranja, maziranja, da ste hromi, da imate na vsaki roki samo tri prste ter ste brez ene ali obeh nog.

Mi poučujemo tudi ženske. Nosačkoff International Barber School, 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

SLOVENSKA BANKA
Zakrajšek & Češarek
70 — 9th AVENUE, NEW YORK, N.Y.
(med 15. in 16. cesto)

polniti denar v Jugoslavijo. Izteljiti polniti — predala vsako listino za vsa važnejša črta: — avtorizirani notarji, poslo, klesavci in stariji krajam. — Čene vsako med najnižjimi. — Telefon Watkins 7239

Koristno in potrebno za vsakega!

Dobili smo knjigo:
'NASVETI ZA HIŠO IN DOM'

Katera vsebuje sledeče koristne nasvete in navodila:

Živinozaj
Živinozdravnik
Mlekarnstvo
Perutninar
Trtozaj
Domača zdravila
Kako se napravi različne domače pižame
Vsemalce

ter še mnogo drugih nasvetov in navodil, katera so vsake-mu potrebna.

Knjiga ima 400 strani.
Stane 80 centov.
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt St., New York

KRETANJE PARNIKOV

Kodaj približno odplujejo iz New Yorka.

FRANCE	28 Jun.	—	Havre	PRES. ADAMS	19 Julija	—	Cherbourg
MAURETANIA	27 Jun.	—	Cherbourg	CHICAGO	20 Julija	—	Havre
RESOLUTE	27 Junija	—	Hamburg	SUSQUEHANNA	20 Julija	—	Bremen
MINNEKAHDA	28 Jun.	—	Hamburg	LAPLAND	22 Julija	—	Cherbourg
PRES. POLK	28 Jun.	—	Cherbourg	ANDANIA	22 Julija	—	Cherbourg
LA TOURAINE	28 Jun.	—	Havre	ROTTERDAM	22 Julija	—	Boulogne
HOMERIC	1 Julija	—	Cherbourg	HOMERIC	22 Julija	—	Cherbourg
SAXONIA	1 Julija	—	Hamburg	LAFAYETTE	22 Julija	—	Havre
PR. MATOIKO	1 Julija	—	Bremen	ORPESA	22 Julija	—	Hamburg
ANTONIA	1 Julija	—	Bremen	HUDSON	22 Julija	—	Bremen
FINLAND	1 Julija	—	Cherbourg	RESOLUTE	23 Julija	—	Hamburg
PRES. ARTHUR	1 Julija	—	Bremen	MONGOLIA	26 Julija	—	Havre
LA LORRAINE	1 Julija	—	Havre	FRANCE	26 Julija	—	Cherbourg
FINLAND	1 Julija	—	Cherbourg	P. VAN BUREN	26 Julija	—	Cherbourg
LAURITZ	1 Julija	—	Cherbourg	CARONIA	29 Julija	—	Cherbourg
TUSCANIA	4 Julija	—	Hamburg	MAJESTIC	29 Julija	—	Boulogne
MANCHURIA	6 Julija	—	Hamburg	RYNDAM	29 Julija	—	Hamburg
PARIS	8 Julija	—	Havre	VANDYCK	29 Julija	—	Hamburg
SEYDLITZ	8 Julija	—	Bremen	AMERICA	29 Julija	—	Cherbourg
MANCHURIA	8 Julija	—	Hamburg	AQUITANIA	1 avg.	—	Cherbourg
LAURITZ	8 Julija	—	Cherbourg	PARIS	2 avg.	—	Havre
CONTE ROSSO	8 Julija	—	Havre	YORCK	2 avg.	—	Bremen
ROCHAMBEAU	8 Julija	—	Havre	MINNEKAHDA	2 avg.	—	Hamburg
MAJESTIC	8 Julija	—	Cherbourg	PRES. POLK	2 avg.	—	Cherbourg
ORDUNA	8 Julija	—	Hamburg	SAXONIA	3 avg.	—	Hamburg
ST. PAUL	8 Julija	—	Hamburg	MAJESTIC	5 avg.	—	Cherbourg
PRES. TAFT	8 Julija	—	Havre	CRETE	5 avg.	—	Cherbourg
N. AMSTERDAM	8 Julija	—	Boulogne	BERENGARIA	8 avg.	—	Cherbourg
PRES. WILSON	8 Julija	—	Trst	RELANCE	8 avg.	—	Cherbourg
ORPESA	8 Julija	—	Cherbourg	P. GARFIELD	9 avg.	—	Hamburg
ST. PAUL	10 Jun.	—	Hamburg	MANCHURIA	9 avg.	—	Hamburg
RELANCE	11 Julija	—	Hamburg	SELVEDERE	10 avg.	—	Trst
BERENGARIA	11 Julija	—	Hamburg	LA SAVOIE	12 avg.	—	Cherbourg
YUBAN	12 Julija	—	Hamburg	ZEELAND	12 avg.	—	Cherbourg
OLYMPIC	12 Julija	—	Hamburg	PRES. TAFT	12 avg.	—	Cherbourg
PRES. MONROE	12 Julija	—	Cherbourg	SEYDLITZ	16 avg.	—	Bremen
NOORDAM	12 Julija	—	Boulogne	LAFAYETTE	16 avg.	—	Havre
LA SAVOIE	15 Julija	—	Havre	KROONLAND	18 avg.	—	Cherbourg
G. WASHINGTON	15 Julija	—	Cherbourg	PARIS	23 avg.	—	Havre
MAURETANIA	15 Julija	—	Cherbourg	PRES. WILSON	26 avg.	—	Trst
ARGENTINA	15 Julija	—	Trst	LAPLAND	26 avg.	—	Cherbourg
KROONLAND	15 Julija	—	Cherbourg	ARABIC	29 avg.	—	Genoa
HANOVER	19 Julija	—	Bremen	HANOVER	30 avg.	—	Bremen

ADVERTISEMENT.

V JUGOSLAVIJO

HITRA. UDOBNA. PRIPRAVNA VOZnja

WHITE STAR LINE

Iz New Yorka v Cherbourg in Southampton

Odplutje vsako soboto z veličastno trojico

OLYMPIC MAJESTIC HOMERIC

(Največji parnik sveta.)

Izborne zveze brez zamude. Izvrstne ugodnosti tretjega razreda.

RED STAR LINE

Iz New Yorka, Cherbourg in Antwerpen

Slavni parniki. Redno odplutje vsako soboto.

LAPLAND FINLAND KROONLAND ZEELAND

AMERICAN LINE

V Cherbourg in Hamburg

Redna odplutja: Veliki, stalni, zanesljivi parniki:

MANCHURIA ST. PAUL MONGOLIA

MINNEKAHDA (Največji parnik na svetu za 3. razred.)

Uzorne ugodnosti tretjega razreda. Zaprite kabine za 2, 4 ali 6 oseb z vsemi udobnostmi.

Za cene in nadaljna pojasnila vprašajte pri vašem lokalnem agentu ali pri: INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE COMPANY No. 1 Broadway - New York, New York

Spodaj podpisani bi rad izvedel za

naslov FRANCA ZAVRSNIKA, doma iz Sent Lija pri Slovenjgradu. Ko mi je pisal pred več leti, je bil zaposlen v klavnicah v Kansas City. Prosim, da se mi zgasi sam ali pa njegova žena. Naslov: John Kruschitz, Bot 13, Frontenac, Kans. (21-23-6)

Rad bi izvedel za mojega prijatelja JOHNA ŠAJNA, podomačce Novčkov iz Juršič pri St. Petru na Notranjskem. Pred nekaj leti sta bila skupaj v West Virginiji v kempu 51. Prosim, če rojake, če kateri ve za njegov naslov, da mi sporoči, ali naj se pa sam oglasi. — John Spiler, 15925 Saranac Rd., Cleveland, Ohio. (21-22-6)

CUNARD-ANCHOR

Najhitrejši moderni parniki na svetu. Izborna postrežba potnikom. V vašem mestu ali bližini je lokalni agent.